# Kan vi gøre udearealerne mere spændende for grisen og samtidig forbedre hygiejnen?

v. Rikke Thomsen, Center for Frilandsdyr og Heidi Mai-Lis Andersen, Aarhus Universitet

# Grovfoder

Hvordan påvirker placeringen af en grovfoderhæk (indendørs eller udendørs), hvordan udearealet bruges af grisene?

- Flere grise udendørs?
- Øget brug af grovfoder?
- Mindre område, der anvendes til gødningsafsætning → renere udeareal?
- Er det mere attraktivt for grise, hvis typen af grovfoder ændres regelmæssigt?

# Grovfodertyper

↑ **Hø** (Farm AT02)

↑ **Græsensilage** (Farm AT03)

**Kløvergræs** (Farms DK) ↓

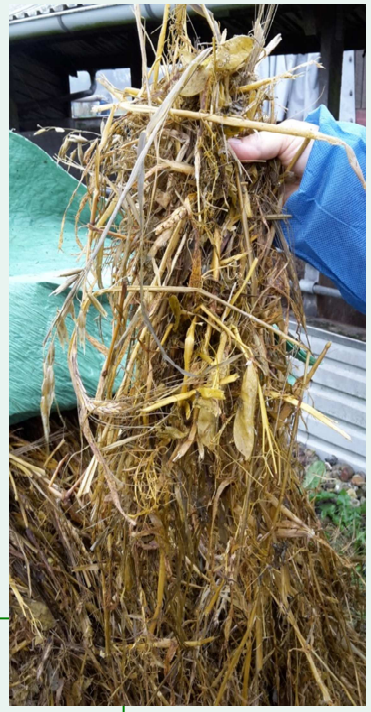

**Helsæd- byg/ært** (Farms DK) →

# Forsøgsdesign

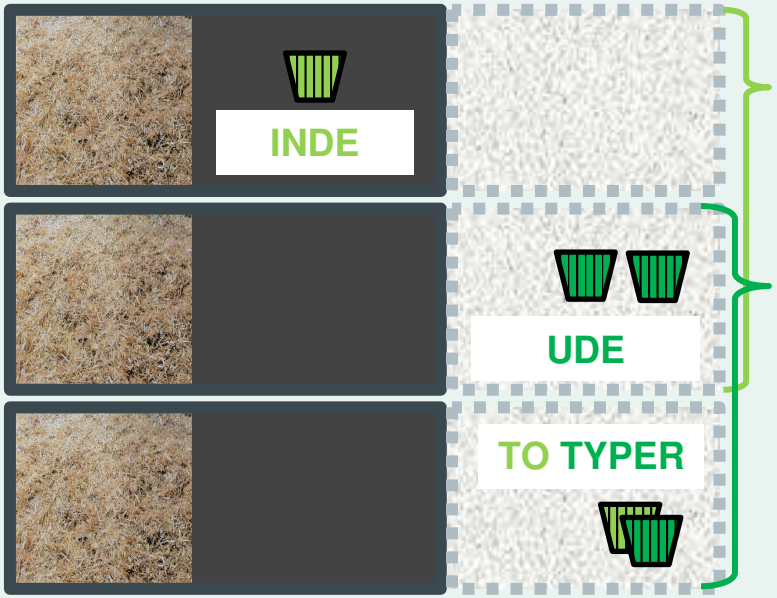


**Sammenligne hæk ude vs. inde**

3 besætninger (2 AT, 1 DK)

**Sammenligne én type grovfoder vs. skift ml. to typer**

2 besætninger (DK)

Grovfoder: Kløvergræs vs. bygært-helsæd

# Mere brug af grovfoderet ude vs. inde
## (3 besætninger)

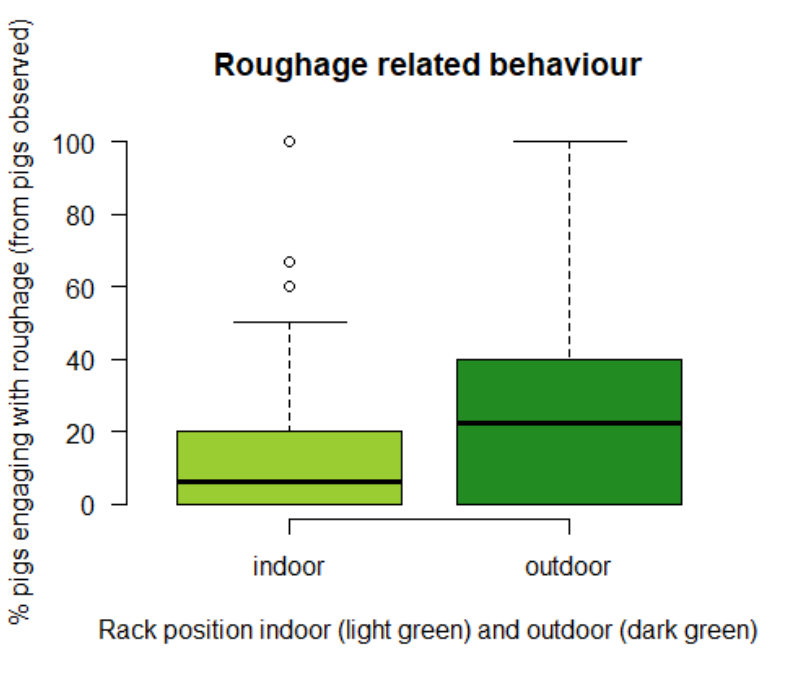

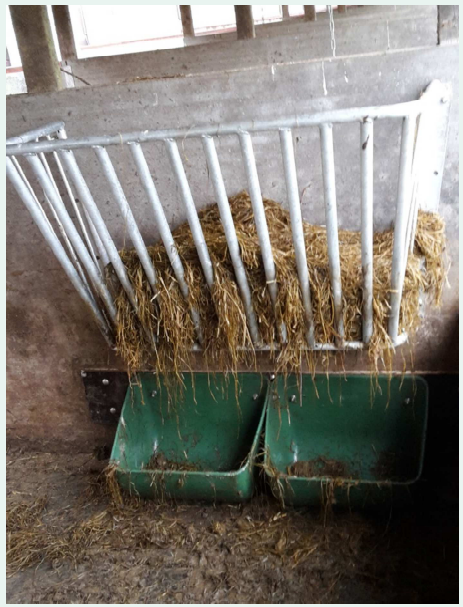

# Periodisk skift af grovfoder

- Periodisk skift af grovfodertype øger ikke brugen af grovfoder
- Grupper med periodisk skift af grovfoder bruger grovfoderet lige så meget som grupper der kun får helsæd
- Grovfodertypen er mere afgørende for grisenes brug af grovfoder → helsæd er mest attraktivt

2 besætninger:
Små stier, 16 grise
Store stier, 340 grise

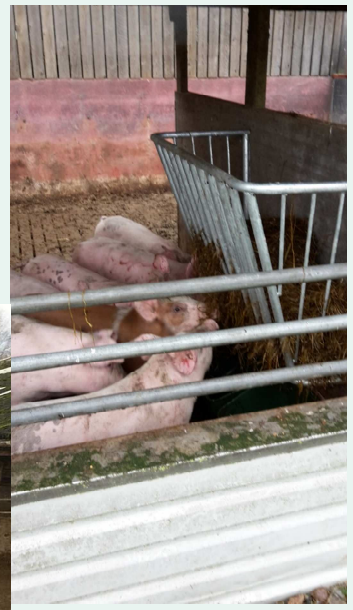

# Hygiejne på udearealet

Renere udeareal med grovfoder ude sammenlignet med grovfoder inde

Et trug under hækken opsamler ikke alt spild

# Pilotforsøg med to typer rodearealer med barkflis

Vægge omkring rodeareal

Ingen vægge omkring rodeareal

# Rodekasse med og uden vægge

- Begge rodekasser er attraktive
- De bruges lige meget m/u vægge
- Flere ligger i rodeareal uden vægge
- Der er betydeligt flere 'head knocks' i rodekasser end øvrigt udeareal → ikke forskel m/u vægge

# Test af to forskellige typer rodematerialer

Jord med græstørv

Barkflis

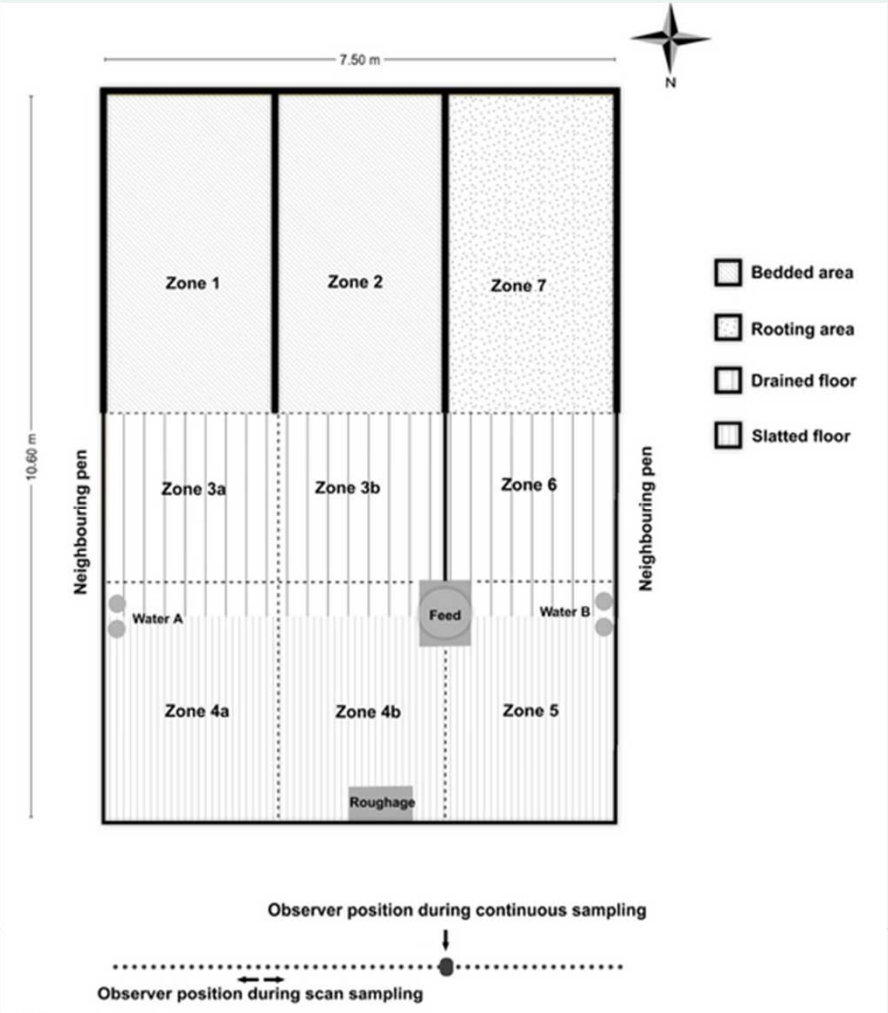

- 11 m2 rodeareal
- 30 grise pr. sti
- 8 stier/4 gentagelser
- 4 registreringsdage pr. sti

# Rodeareal: jord vs. barkflis

- Flest roder (stående) i området med jord.
  - Rodeadfærden aftager med tiden
- Flere roder i rodeareal end manipulerer halm i lejearealet
- De bruger ikke rodearealet som lejeareal → flest ligger i det indrettede lejeareal
  - Ligger lige meget i flis og jord
- Samme niveau af aggression for jord og barkflis
  - Mest aggression på øvrigt areal og lejeareal (zone 1-4) end rodeareal (+ øvrigt, zone 5-7)
- Alle aktiviteter var forskellige hen over dagen → mindst aktivitet omkring middag
- Alt aktivitet blev mindre over tid, dvs. de blev mindre aktive jo ældre de blev.

# Hygiejne

## Jord

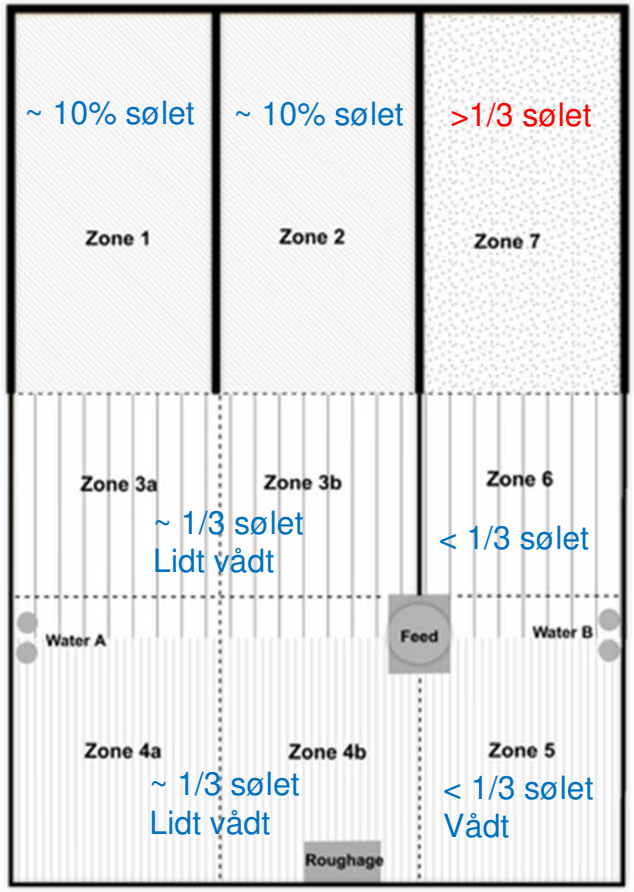


## Barkflis

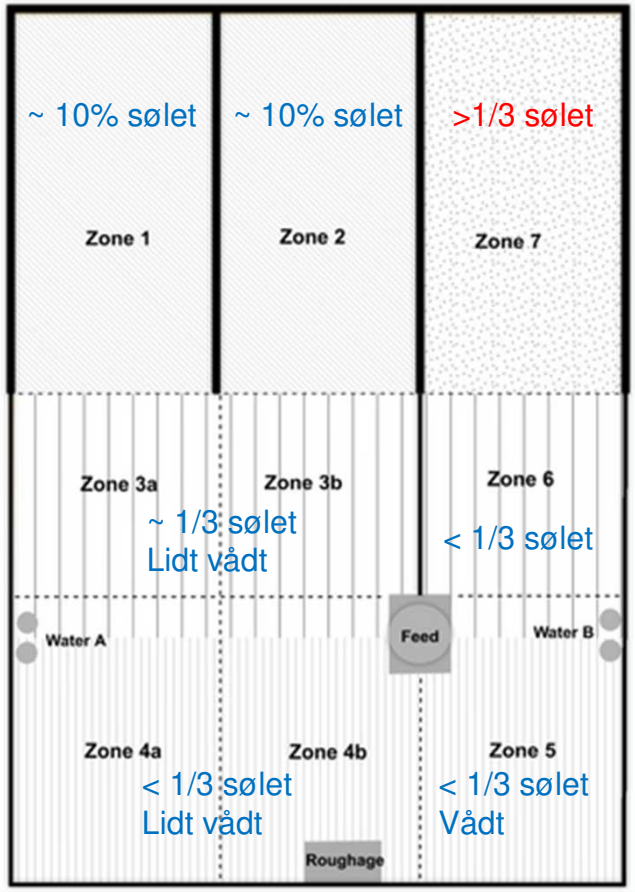

# Aktiviteter på udearealet....

- Tiltrækker grisene så de bruger udearealet mere
- Bruges meget af de grise der er på udearealet
- Hjælper grisene med at 'indrette' området
- Kan give områder med mindre gødning

Visuelt bedre indtryk af arealet

# Spørgsmål?

# Kommentarer?